

Klondyke.

Naar Klondyke.

Uit het dagboek van een jeugdig reiziger.

De Aarde en haar Volken, Jrg. 33, 1897.

Op weg naar Klondyke.

Naar Klondyke.

Uit het dagboek van een jeugdig reiziger.

Het hier volgend dagboek en de brieven van den jongen Engelschman waren oorspronkelijk alleen bestemd voor de familie van den schrijver, maar nu de belangstelling in de goudvelden zoo bijzonder groot is, zegt de *Daily Graphic* in haar nummer van 14 Augustus 1897, verheugt het ons, in de mogelijkheid te zijn gesteld, ze aan onze lezers ter kennismaking te bieden. Wij behoeven hier alleen bij te voegen, dat de jonge man twee jaar geleden Engeland verliet met het voornemen, zich in Britsch Columbia te vestigen en dat hij van Victoria uit zijn tocht begon.

Een brief naar huis.

Victoria B. C. 24 Maart 1897.

Beste Vader,

Morgen ga ik mijn geluk beproeven op een tocht naar het Yukongebied in Aljaska. De mijnen geven iemand, die geen geld heeft, nog een kansje om rijk te worden. Het is een reis van 750 mijlen, gedeeltelijk te voet en gedeeltelijk per boot, als men zichzelf eerst een boot heeft gemaakt. Ik zal een dagboek houden en u na mijn reis trouw van alles verslag doen. Het moet een financiëel succes worden; ik heb er drie jaar tijd voor, maar ze zeggen, dat het een leven van moeite en gevaar zal zijn en dat de thermometer er den heelen winter zoowat vijftig graden onder nul staat. Velen komen er echter goed door, en ik ben jong en sterk, dus ik zie niet in, waarom het mij niet zou gelukken. Dat ik alleen moet gaan is wel jammer

maar ik zal mij wel bij iemand aansluiten onderweg; de meesten, die heengaan, zijn oud-prospectors en men kan nergens beter en eerlijker menschen vinden in de heele wereld, behalve dat er natuurlijk wel een enkel zwart schaap onder loopt. Het goud wordt aan de Yukon door uitwasschen van het zand verkregen; de beste manier voor iemand zonder kapitaal, want dan weet men elken dag, hoe men ermee staat.

Zooals U op de kaart ziet, ligt Klondyke nog even, buiten den poolcirkel. Ik zal geregeld kunnen schrijven, want in den zomer gaan er een massa mailbooten, doch de laatste vertrekt in Augustus. Ik ga er nu heen over de bergen, om geen dag van den zomer te missen, daar de booten niet gaan, vóór dat het seizoen echt is ingetreden. Als ik genoeg eten kan koopen en de kou den volgenden winter kan verdragen, ben ik niet bezorgd. In Juli, als het voedsel 't goedkoopst is, wil ik zien, voor een jaar voorraad op te slaan, want in 't voorjaar zullen alle winkels uitverkocht zijn. Het is een heele toer, de uitrusting klaar te krijgen, want men moet voor de reis genoeg hebben en toch zoo weinig mogelijk, omdat men het op sleden moet voortslepen over toppen, die soms zoo steil zijn als een huis. En om warm genoeg gekleed te zijn is ook een eerste vereischte. In de hoop u allen in 1900 weer te zien en een zakje goudstof met mij mee te kunnen nemen, blijf ik

Uw liefhebbende zoon.

Met de stoomboot werd het jonge mensch ver-

voerd over Fort Wrangel naar Juneau, waar hij zijn uitrusting voltooide en een partner vond, die tegelijk zoowat bediende bij hem zijn zou; hij schrijft aan zijn vader, dat het een rustige, verstandige, eerlijke man leek, maar dat hij nog nooit in de Yukonstreken was geweest. De drukke dag van inkoop was erg vermoeiend en van de 800 dollars, mee op reis genomen, vlogen er 250 heen aan mee te nemen benodigdheden. Den 2^{den} April vertrokken ze, om per boot Dyea te bereiken; ze hadden zeven-en-veertig stuks bagage, samen 1500 pond wegend. Toen begon het vervoer per slede en het slapen in een impromptu-kamp.

Kamp bij Dyea. 4 April. — Hier zijn we na onzen eersten nacht in een tent. Ik heb geslapen als een roos, maar ben erg verkouden geworden, doordat ik eerst zoo warm mij had gewerkt en toen zoo koud werd. Wij hebben nu al ons goed hierheen gesleept, maar de uitrusting zal door anderen naar boven op den top moeten worden gedragen, want voor de sleden ligt er geen sneeuw genoeg. Het is afschuwelijk, dat meevoeren van die honderden ponden bagage en ik heb gisteren honderdmaal gewenscht, niet naar Aljaska te zijn gegaan.

5 April. — Het vroom van nacht en ik ben nog geducht verkouden. Na het ontbijt trok om half zeven het gezelschap, dat vóór ons was, naar den cannon op negen mijlen afstands, en omdat er geen Indiaan te krijgen was, bood ik mij aan en heb met de beide honden de slede met 400 pond getrokken. Het was zwaar werk; maar wij hadden het om één uur volbracht en ik kon op een slede terugrijden. Ik had er 2½ dollar mee verdiend, maar ik verloor mijn bril onderweg, die mij wel tien dollars waard was, zoodat het toch nog een dure dag is geweest. Toch heeft de expeditie mij goed gedaan. Wij moeten hier morgen vandaan en als de gehuurde slede niet komt, gaan we zelf het goed naar boven slepen.

6 April. — Om vijf uur kwam Burns met de sleden, om de bagage naar den voet van den cannon te brengen. Het was negen mijlen en zeer lastig werk, omdat het dooide. De laatste mijl liepen wij door drie of vier voet modder en water en Burns zei, dat hij niets weer wou aannemen, als het niet vroom. Toen moesten wij zelf aan 't werk, drie mijlen steil omhoog, tot de plaats van ons kamp; wij deden er drie uren over en lieten elk nog honderd pond in den steek. Zulk optrekken van een slede bij dooi weêr door dikke sneeuw is het zwaarste werk, dat er bestaat. Door en door nat van zweet waren we, maar wij gingen van vermoeidheid zoo maar met onze natte kleêren liggen en slapen best.

7 April. — Om zes uur werd ik wakker en mijn partner had het ontbijt al bijna klaar. Wij haalden het achtergeblevene naar deze plaats, Pleasant Camp, terwijl we morgen de volgende kampplaats, Sheepcamp, hopen te halen, als het niet te veel regent.

8 April. — We waren wat laat vandaag. Bij beetjes brachten we de bagage naar Sheepcamp met groote moeite, omdat de sneeuw zoo week was. Het was gezellig onderweg; de menschen sloten zich bij

elkander aan, met touwen aan elkanders sleden en als er gerust werd, maakte men een praatje. Het waren meest oudere menschen, velen over de vijftig.

9 April. — Om zeven uur op, geen van beide geheel wel. Wij gingen voort de massa naar Sheepcamp te vervoeren. Eerst ging het gemakkelijk, want het had een beetje gevoren, maar later viel het weer zwaar. Om twee uur lunchten wij en alles was er. Nu zijn we drie mijlen van den top van den Chilkootpas en hebben het moeilijkste deel van den weg nog vóór ons; men kan niet meer dan honderd pond tegelijk vervoeren en dus zal het lang duren, vóór we onze 1500 boven hebben. Dan nog tien mijlen, vóór we hout aantreffen, om een vuur aan te maken, vervolgens nog dertien, dan is het zwaarste van de reis volbracht. Het is mogelijk, dat wij honderd mijlen over ijs naar beneden kunnen gaan, dat hangt van het weêr af; anders moeten we 600 mijlen te water afleggen met vijf draagplaatsen of portages, waarvan de langste driekwart mijl lang is. Mijn partner is gelukkig altijd vroeg op, dus brandt het vuur, als ik wakker word. Vandaag is het afschuwelijk weêr, harde wind met regen en sneeuw, zoodat wij met ons werk niet vooruit komen. 't Is of ieder oogenblik de tent zal omwaaien. Er zijn hier nu wel 300 menschen gekampeerd, een heele stad van tenten en allen wachten om den pas over te trekken. Er is ook een man met tweehonderd vaten whisky, denk eens wat een onderneming, 750 mijlen verwijderd van elken trein en iedere stoomboot. Maar whisky kost er een dollar een slokje, dus ik zal wel niets ervan krijgen.

10 April. — Nog altijd wind regen en sneeuw, ook den 11den. Er gebeurt niets; allen wachten en ik heb heimwee van belang.

12 April. — Een betere dag. Om vijf uur op en met pak en zak op weg over de bevroren sneeuw; omhoog is 't gruwelijk moeilijk, maar naar beneden is 't aardig te doen, dat vroolijke *tobogganing*. In Stonehouse, 't volgend kamp, hadden wij den 13den April alles boven; het sneeuwde er en wij hoorden overal lawinen vallen.

14 April. — Erger dan ooit. Ieder bleef binnen zijn tent. En dan de hoogte vóór ons! Moeilijk genoeg om er zonder iets overheen te komen!

15 April. — Altijd nog wachten. Wij gingen te voet naar beneden terug naar Dyea om wat zeildoek, touw en suiker te halen; in de stad was het druk en vol en wij bleven er nog den volgenden dag, te moe en onwel, om weer naar boven te gaan.

17 April. — Na het ontbijt vertrokken wij en kwamen goed en wel terug in het kamp, nog niet wel genoeg om weer te gaan slapen.

19 April. — Opgebroken. Het was een geducht slechte weg, bijna geen sneeuw en die zware slede over de steenen voortsleuren. Om twee uur waren we aan den voet van den top.

20 April. — Het sneeuwde zoo hevig, dat wij wakker werden, doordat de tent op ons hoofd neerkwam, zoodat we den boel weer moesten ophijschen. Ten minste mijn partner deed dat; ik hield mij, of ik sliep, ofschoon hij zooveel leven maakte, dat de ergste doove er wakker van zou zijn geworden.

21 April. — Van nacht slapen wij op de slede,

omdat in de tent te veel sneeuw binnenkwam; dag en nacht heeft men koude voeten en geen hout, om vuur te stoken. Wij hoopten den pas over te komen, maar er was te veel sneeuw. Wij besloten zoo gauw het even kon om het weêr, ergens hout te zoeken. Na het lunch probeerden wij het, gewapend met onze blauwe sneeuwbrillen. Maar van den wind konden we bijna niet staan en na twee mijlen vergeefs rondgelopen te hebben, gingen we onverrichterzake terug.

22 April. — Weer een ellendige morgen. Daar het den heelen nacht sneeuwde, stonden we 's nachts een paar malen op, om de tent af te slaan en 's morgens gelukte het ons hout te krijgen voor 't koken van een ontbijt.

23 April. — Nog geen weêr, om erover te gaan; wie het gewaagd hadden, waren in de sneeuw verdwaald en kwamen terug.

24 April. — Mooi weêr! en vroeg gingen we op weg. Er is hier een kabel, waaraan het goed wordt opgetrokken voor één cent het pond tegen de steile helling, gelukkig ook, want om zelf boven te komen is een heele toer; men moet zich erbij vasthouden aan zijn oogleden en nagels van de teenen. Als men den top heeft bereikt volgen 500 voet steil naar beneden en al ons hebben en houden schoot erlangs naar beneden. Van daar ging het naar Crater Lake, waar wij 's avonds om tien uur kampeerden.

25 April. — Wij braken om tien uur op, te stijf eigenlijk om een loop van tien mijlen te doen met onze sleden en dan tien mijlen terug met de volgeladen dito. Op den terugweg sneeuwde het en wij konden ons kamp niet bereiken, maar moesten 's avonds om half zeven den boel achterlaten nog twee-en-eenhalve mijl van het kamp verwijderd. Het pad door den cannon is smal en oneffen en we durfden de sleden nooit een oogenblik loslaten, zelfs niet op de mooiste helling uit vrees, dat alles in het woeste stroompje zou glijden, dat erlangs bruist. Soms was het wegje maar vier of vijf voet breed.

26 April. — Stijver dan ooit, met zeere oogen, door de sneeuw en den wind. Ik at een stevig ontbijt en toen ging het terug naar de sleden, al bleef het twijfelachtig, of wij ze vandaag zullen bereiken, omdat het zoo hard waaide, maar het kwam alles in orde.

27 April. — Wij bereikten het Lindemanmeer en plaatsten er de zeilen op onze sleden, die toen vroolijk over het ijs gleden; aan de overzij sloegen we het kamp op; de rivier was verder over een lengte van driekwart mijl open. Het was er ook nog den volgenden dag een vroolijk opgewekt leven van menschen, die over het meer kwamen. Hier kochten wij bij den houtzaagmolen op een half uur afstands een boot voor 50 dollars en vervoerden die op de slede naar het Bennettmeer. Het in orde maken van de boot legde op een paar dagen beslag en 2 Mei was de *Saucy Sally* klaar. Het waaide te weinig om goed vooruit te komen.

3 Mei. — Eindelijk wind genoeg; wij zaten in de boot en deze rustte op de van zeilen voorziene slede; zoo legden wij een heel eind af, vijf mijlen in het uur. Eerst 's avonds laat rust op de rotsige oevers van het meer.

4 Mei. — Om zes uur op. Mijn partner was er vroeg op uit geweest, om te zien hoe wij het best een streek open water vóór ons over zouden komen. Wij moesten echter boot en beladen sleden over een portage van zestig voet vervoeren. De wind was goed en tot twee uur vorderden wij flink; toen stookten wij ons kacheltje op het ijs en als het niet zoo geducht koud was geweest, zou er aan dit heerlijk maal niets hebben ontbroken, want wij waren gezond en hongerig. Wij haalden om vijf uur het eind van het meer en waren doodmoe. Vijf-en-twintig mijlen in twee dagen met meer dan een ton goederen, is geen kleinigheid voor twee man!

5 Mei. — Twee mijlen open water vóór ons. De boot werd nagezien, maar er haperde weer veel aan en eerst den volgenden dag ging zij met de helft van ons goed te water. In de week, die daarna volgde, hadden wij dezelfde afwisseling van zeilen over het ijs, dragen van de boot en de sleden en varen met het goed in de boot, alles even moeilijk en inspannend werk. Rust aan den oever in onze tenten.

12 Mei. — Om half zes op. Een mooie morgen; het ijs brak op. Wij gingen het bosch in, om hout voor het kalefateren van de boot, die wij in den namiddag opknapten.

13 Mei. — Om vijf uur op. Weer mooi weêr en het ijs snel verdwijnend. Na het lunch gingen wij te water, stuurden door de losse stukken ijs en legden een goed eind de rivier af. Bij den mond van het Marshmeer zagen we eenige zwanen en de heele oever was er vol van wilde vogels. 's Avonds konden we geen goede kampplaats vinden; de tent werd op een dikken slijkodem opgeslagen.

14 Mei. — Om zes uur op. De dag begon met ruzie. Ik houd van koffie bij 't ontbijt en hij van thee, ik lever beide en wij krijgen bijna nooit koffie. Verwijtingen volgden, dreigementen met ontbinding van ons contract en we gingen ieder op onze eigen gelegenheid jagen.

15 Mei. — Een koude slechte nacht. Er was niets te doen; wij kunnen om het ijs niet vooruit komen en den 15den was het nog hetzelfde, evenals op 17 en 18 Mei.

19 Mei. — Nog een dag in dit gezegend oord! Wij beiden hebben in slecht humeur dagen lang niet gepraat, maar toen hij 's avonds wat lekkers bakte en gebraden appels ons voorzette, werd ik week en nu zijn we weer vrienden. Het schijnt drie volle maanden te moeten duren, vóór ik kom, waar ik wezen wil. De gedachte van dien winter van negen maanden benauwt mij zeer.

22 Mei. — Met moeite werkten wij ons door het ijs en het volgend kamp lag acht mijlen verder dan ons vorig. Het was een drukke dag van waschen en koken en wij knipten elkanders haar, omdat het den volgenden dag Zondag was.

24 Mei, 1897. — God zegene de koningin en late haar nog zestig jaar regeeren! Ik heb niets om haar gezondheid mee te drinken, want ons klein fleschje brandewijn mag alleen in geval van erge ziekte worden aangebroken. In de stad Victoria zullen ze ook wel feest vieren. Was ik daar maar; daar is ieder goed gehumeurd en op zoo'n dag is

er ook wel wat te verdienen. En nu zit ik hier bij Mud Lake en moet handdoeken wasschen. Brak het ijs maar op, dat we verder konden gaan, want we hebben nog een heel eind vóór ons en 't is acht weken, sinds ik Victoria verliet.

25 Mei. — Mooi weer en na het ontbijt ging ik jagen; het was niet veel wat ik thuis bracht, maar goede eetlust was erbij. Er liggen nu wel twee-en-twintig booten om ons heen te wachten.

26 Mei. — Wat vliegt de tijd! Nu is 't bijna einde Mei en daar zijn wij nog ver van het eind en opgesloten in het ijs. Als we dit jaar nog maar aankomen in het Beloofde Land!

30 Mei. — Vandaag waaide en regende het; maar het ijs is gebroken en wij moeten morgen bij tijds op weg. Er zullen wel een veertig booten van verschillende punten afgaan. Het is warm en wij hebben veel last van muskieten.

31 Mei. — Op weg om half drie in den morgen. Wij voeren snel het meer af met juist genoeg wind. Na acht mijlen was het halt! om te wachten op het verder losraken van het ijs; maar dat gebeurde spoedig en 's avonds in ons kamp konden wij terugzien op acht mijlen meer en negen-en-twintig mijlen rivier.

1 Juni. — Een goede nacht, ofschoon wij 't vooruitzicht hadden, den volgenden dag den cannon te water af te moeten. Het is gebeurd en 't was gevaarlijk werk, al hebben wij betrekkelijk niet veel water ingekregen en al zijn we er behouden door geraakt. Maar driekwart mijl in twee-en-een halve minuut door vier voet hooge golven, dat wil nog al wat zeggen! Het was een opwindend tochtje. Verscheiden booten kregen averij. Dan moesten ze wachten in een soort van vijvertje tusschen de beide versnellingen. Slaat de boot om, dan zijt ge er geweest, want er zijn steile rotsen aan beide zijden. Vier honden sloegen overboord en verdronken. Wij vlogen voort tot White House Rapids. Dat laatste was een zwaar eind; bij de portages laat men de boot aan een touw naar beneden, vastgehouden door een man of zes en twee in de boot, om haar van de rotsen af te houden.

2 Juni. — Met den leeuwrik opgestaan en ons gevoegd bij nog twee gezelschappen van twee personen met belofte van wederzijdsche hulp. Wij kregen de drie booten veilig beneden, maar het was een angstwekkend werk. Twee in de boot, om die af te houden van de rotsen en vier aan het trekken aan den wal, rennend langs de klippen soms onmiddellijk aan of door het water, vallend en opstaand en vloekend, maar altijd met het touw in de handen. Als ge dat loslaat zijn de boot en de menschen erin voor de haaien. De rivier liep tusschen hooge kalkachtige oevers en de snelle stroom verminderde later vrijwat. We hadden ons dîner om zeven uur, gingen daarna nog verder en kwamen om tien uur bij het Lebargemeer. Dan is het gauw, gauw de dekens krijgen, een vuur aanmaken en gaan slapen. Geen tent wordt opgeslagen en men blijft zoo dicht mogelijk bij de boot om geen tijd te verliezen. Alles wordt nu aan de snelheid ten offer gebracht, vaak eten we maar aan boord. Sommigen blijven achter, omdat er iets aan hun booten mankeert, dan verliezen ze een dag, dat is 28 mijlen.

3 Juni. — Daar gaat ze met flinken wind. Alles

ziet er *couleur de rose* uit, maar zie, zandbanken en geen wind; we moesten hard en toch voorzichtig roeien. 's Avonds kampeerden wij aan den oever van het Lebargemeer, dat *awfully pretty* is; het mooiste meer dat ik nog gezien heb.

4 Juni. — Vandaag vliegen wij stroomaf langs de Mower River, zes mijlen in het uur, zonder eenige behoefte aan de zeilen of de riemen en door een prachtige natuur met de hoop, van avond Koolaliqua te halen.

5 Juni. — Dat lukte en van morgen om half zes ging het alweer vooruit. Er was veel storm en wind en wij lieten de boot haar gang gaan en den heelen dag bleef zij vijf mijlen in het uur afleggen. Behalve kleine ongelukjes, bijvoorbeeld dat ik bij 't vastleggen van de boot een nat pak kreeg en dat onze ketel met soep overboord sloeg, ging alles goed en 's avonds hield de rook van het vuur de muskieten vrijwel op een afstand. Ze zijn anders een gruwel hier.

6 Juni. — Vandaag varen wij in een klein eskader van zeven booten. Wij bleven bij elkander; nu eens is de een, dan de ander voor. Er moest weer een gevaarlijke versnelling worden gepasseerd; het ging over een kwart mijl vliegensvlug, geen zeer behagelijk gevoel. Wij kregen water in en als het een paar emmers meer waren geweest, zou de boot omgeslagen zijn. Wij vonden dit erger dan den cannon, al waren daar de grootste golven mischien wat grooter. Het ging gelukkig, vooral door het kranig werken van mijn partner, in wiens roeikunst ik het grootste vertrouwen heb. Nu drijft ons bootje weer en wij rooken, vóór we gaan slapen. De rivier is een mijl breed, met vele eilanden.

7 Juni. — Wij dreven en zeilden en roeiden gisteren tot Harpers, twee mijlen boven fort Selkirk. Vandaag haalden we dat plaatsje na het lunch; er zijn nota bene twaalf hutjes en een soort van winkel. Er is weiland hier omheen, en op een enkele plaats een echte tuin. De Doltonweg naar Dyea gaat hierlangs en het vee komt hier over om per vlot stroomaf te worden vervoerd. Toen ging het de Yukon af, die al breeder wordt, mooie kleine eilandjes vertoonend met bosschen op de hellingen tot den rand van het water.

8 Juni. — Zeer vroeg op weg, daar de muskieten ons opjoegen. Het landschap is prachtig, maar de rivier niet diep. Van avond hopen wij White River te halen en daar te kampeeren. De kampplaatsen zijn nu heerlijk, vol bloemen is de grond. Uit den grooten voorraad moesten wij ons voor 't laatst bedienen van een ham, koffie, een zak meel en een zak boonen.

9 Juni. — Eindelijk om twee uur Klondyke! Het is een droevig leelijk plaatsje bij een moeras. Vijf houten blokhuzen staan er, drie herbergen en een massa tenten. De mijnen zijn nog tien mijlen verder. Dawson ligt aan den anderen kant der rivier. Wij sliepen hier best; ontladden onze boot en zijn bezig inlichtingen in te winnen. Het is geducht warm. Hier zijn we 2000 mijlen van den mond der Yukon, den weg om hier vandaan te komen. De loonen zijn tien tot twintig dollars per dag, maar op 't oogenblik is er niet veel werk; in den winter wordt dat veel meer. Ik ga nu op *prospecting* uit!

